

17.03

esietendub Eesti Draamateatris Eric-Emmanuel Schmitti "Külaline". See on lugu aastast 1938. Natsid on vallutanud Viini ja juutidevastane tegevus saab sisse üha suurema hoo. Ohtu sattub ka psühhoanalüüsi isa Sigmund Freud, kes on juba 82 ja põeb suuvähki. Murest murtud vanahärra saab kogu segaduse virvarris ootamatu külastuse osaliseks. Mängivad Rein Oja, Kleer Maibaum-Vihmar, Roland Laos ja Tõnu Oja. Lisainfo: www.draamateater.ee.

PUHKEPÄEV 15. märts 2013
toimetaja Signe Sillasoo, tel 667 0218, e-post signe.sillasoo@aripaev.ee

Ä Ooper "Tannhäuser"

Richard Wagneri romantiline ooper kolmes vaatuses

LAVASTAJA: Daniel Slater (Inglismaa)

DIRIGENT: Vello Pähn

OSATÄITJAD: Mati Turi, Heli Veskus, Oliver Kuusik jt

ESIENDUS: 14. märtsil kl 19 Estonias

PILET: 4-31 eurot
www.opera.ee

ELISABETHI osa laulab Estonia lavastuses Heli Veskus, pildil stseen ooperist "Boheem". FOTO: PETER LANGOVITS / POSTIMEES / SCANPIX

ELISABETHI osa laulab Estonia lavastuses Heli Veskus, pildil stseen ooperist "Boheem". FOTO: PEETER LANGOVITS / POSTIMEES / SCANPIX

Wagneri maagiline maailm.

Ajaloo ja müstika sümbioos

MARI HIIEMÄE
kaasautor

Richard Wagneri romantiline ooper "Tannhäuser" on mitmeplaanilise ning vaheldusrikka ja sündmusterohke sisuga, jutustades loo elu teelahkmel olemisest ja valikute tegemisest.

Koostöös kunstnik Leslie Traversiga on ooperi "Tannhäuser" lavastaja Daniel Slater püüdnud publiku ette tuua lavastuse, mis on nii visuaalselt kui ka dramaturgiliselt põnev. Samas ei esita see Slateri sõnul vaatajatele selliseid nõudmisi nagu Wagneri hilisemad ooperid.

Ooperist mitu versiooni. "Tannhäuser" kuulub koos "Lendava hollandlase" ja "Lohengriniga" Richard Wagneri romantilise helikeelega loomingu perioodi. Estonias tuleb see tänavu välja Wagneri 200. sünniaastapäeva puhul. Sama ooperit on Eestis lavastatud ka varem – 1853. aastal Laia tänava nurgal asunud Tallinna Teatris (Revaler Theater)

ning Estonias aastatel 1930 ja 1942. Kontsertettekandena kõlas "Tannhäuser" Estonias viimati hooajal 2003/2004.

"Tannhäuser" räägib nimegelase kirgedest ja kiusatustest, kui ta peab leidma tee kaht erinevat tüüpi armastuse vahel. Tema valikute hulgas on vastandlikud ühiskonnatüübid: Veenusemägi, kus valitsevad kirk ja meeleline armastus, ning Wartburgi lossi öukond, mis on range ja reglementeeritud, kuid kus elab Tannhäuseri armastatu Elisabeth, kellega seob teda tõeline hingeline side.

Kaht tüüpi armastuse vahel õiget rada otsides kaotab Tannhäuser kõik – ooperi lõpus loobub ta Veenusemäest, kuid selleks ajaks on Elisabeth surnud. Tannhäuser saab enne surma siiski lunastuse osaliseks. Seda tunnistab ime: paavsti sau puhkeb öide, mis on seatud võimatuks eeltingimuseks Tannhäuseri lunastatuks saamisel.

Tegemist on süžeeaga, mida Wagner mitmel korral täiendas ja ümber kujundas, jäämata sellega

kuni lõpuni rahule. Seetõttu on "Tannhäuserist" olemas mitu versiooni.

Segu ajaloo ja fantaasiast. Lavastaja Daniel Slater kirjeldab Tannhäuserit kui inimest, kes soovib saada korraga sensuaalsust ja püsivust. "Ta tahab rakendada Veenusemäe unelmas saadud kogemusi koduses ühiskonnas, lootes armastada Elisabethi nii, nagu talle meeldib. Fakt, et nii Elisabeth kui ka Tannhäuser ooperi lõpus surevad, teevad neist mingis mõttes teerajajad, kes võitlevad konservatiivse ühiskonna vastu," rääkis lavastaja.

Osa "Tannhäuseri" süžees on muinasjutt, osalt põhineb see aga ajaloolistel faktidel. Nimelt on Wagner oma ooperisse kokku toonud erinevatest ajastutest pärit ajaloolisi isikuid ning põiminud nende elukäigud kokku müütilise materjaliga. Tulemuseks on fantaasiaküllane segu lihtsa laulja eraelulistest valikutest, ajaloolistest sugemetest ja maagilisena mõjuvast muinasjutumaailmast.